

Tolosa, bon matrimoni de cassoleta i Airbus?

El territori occità gaudeix d'una certa importància pel que fa el nombre d'habitants i de superfície, en canvi el nivell econòmic és contrastat: enfront del sector agrícola es troba el de l'aeronàutica.

L'aeronàutica té una llarga història a la regió tolosana. El 1897 s'hi fabricà el primer avió.

Occitània, delimitada pels territoris de llengua d'Occitània, es troba dividida avui en sis regions: Llemosí, Alvernya, Roine-Alps, Aquitània, Provença-Costa d'Atzur, Llenguadoc-Rosselló i Migjorn-Pirineus. Aquesta última és la regió més gran de l'Hexàgon, si bé quant a població (2,5 milions), ocupa un nivell força més modest. Alhora, el seu desenvolupament econòmic és molt contrastat: després d'haver estat molt de temps agrícola, avui es troba lligada a Airbus.

I és que l'aeronàutica ja té una llarga història a la regió tolosana, després de les proeses de Clément Ader, que hi fabricà el primer avió el 1897. Durant la Primera Guerra Mundial un jove i dinàmic empresari tolosà, Latécoère, ja hi construeix avions militars i, l'endemà de la pau, l'encontre de Latécoère amb Didier Daurat fa de Tolosa el punt de partença del transport aeri a l'Amèrica del Sud; és la famosa Aéropostale. Aquest transport aeri es desenvolupa els anys 30 i en-

llaça, de primer, Tolosa amb Barcelona, tot seguit amb Alacant, Casablanca, Dàkar i, finalment, amb Natal, Rio de Janeiro i Buenos Aires.

Acabada la Segona Guerra Mundial, la vocació aeronàutica de Tolosa no fa sinó afirmar-se progressivament. Les constructores aeronàutiques franceses s'implanten en unes quantes regions franceses i mouen a competència les seves instal·lacions. Al capdavall, l'èxit de Tolosa ve de la radicació d'escoles d'enginyers destinades a l'aeronàutica, que han possibilitat el desenvolupament d'un centre d'estudis excepcional, bregat en la cooperació internacional (programa Concorde) i en l'activitat de les instàncies regionals que des de la fi dels anys 70 malden per vincular l'espai tolosà amb el programa Airbus. Avui Aérospatiale té a Tolosa el centre operacional de la secció d'avions, on es duen a terme in comptables operacions de producció i de muntatge. Amb més de 8.500 assalariats, Aérospatiale és la primera empresa de Migjorn-Pirineus. A sobre, com que la producció d'avions és molt cíclica, la indústria aeronàutica s'organitza en formes de cooperació variades entre promotors i subcontractistes, de manera que Aérospatiale representa menys de la meitat de la indústria aeronàutica del Migjorn-Pirineus.

Avui que la indústria aeronàutica i de defensa sofreix una transformació d'abast europeu, l'emplaçament tolosà s'interroga sobre el seu futur. Si el seu principal atot és la formidable reserva de matèria grisa del seu centre d'estudis (2.200 persones), també es tracta

d'un actiu difícil d'avaluar en la gran fusió que engolirà les activitats d'aquest sector. No oblidéssim pas que l'emplaçament tolosà no tan sols no és la instal·lació regional més important d'Aérospatiale, sinó que, a més, l'èxit d'Airbus ve d'una empresa europea original: d'un Grup d'Interès Econòmic (GIE) que aplega, a més d'Aérospatiale, Deutsche Aerospace, British Aerospace i CASA. La consolidació d'aquesta aliança i el lloc que l'empresa que hauria de resultar-ne acordarà a Tolosa no deixen de ser problemàtics. Vet ací per què l'èxit incontestable de l'economia de Migjorn-Pirineus continua essent, després de vint-i-cinc anys, ben fràgil encara. Es basa essencialment en una agricultura que prova de modernitzar-se tot preservant la seva reputació de qualitat i en una indústria *high tech* que utilitza a fons els recursos científics i tècnics derivats del sistema d'ensenyament superior tan diferenciat de què s'ha dotat Migjorn-Pirineus (més de 100.000 estudiants). Una forma de desenvolupament que accentua els desequilibris: entre una aglomeració tolosana en expansió que ja congrega un terç de la població regional i la resta de la regió; entre sectors *high tech* dinàmics i sectors tradicionals en decadència, per no dir en agonia; entre una població activa qualificada que es va enriquint i una franja creixent d'exclusos que no semblen pas convidats a les noces de la cassoleta amb la *high tech*. Però, bé, aquest és l'envit que Tolosa ha d'assumir si vol entrar al tercer mil·lenni.

Alain Alcouffe